

Timo Furuholm vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistämiseen (11 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallituksen liikuntaleikkaukset heikentävät mahdollisuuksia huolehtia kansalaisten liikunnallisen elämäntavan edistämisestä ja ylläpitämisestä. Vaarana on, että liikuntaan kohdistuvat leikkaukset kertaantuvat kunnissa, jos sekä valtio että kunnat vähentävät liikunnan tukemista tulevina vuosina.

Valtaosa kunnista arvioi jo nyt liikuntaolosuhteiden kunnostamistarpeen tai korjausvelan merkittäväksi ongelmaksi omassa kunnassaan. Vaikka kunnat vastaavat suurelta osin liikuntapaikkarakentamisen kustannuksista, on valtion tuella suuri merkitys esimerkiksi peruskorjaushankkeen käynnistymiselle. Hallituksen liikuntaleikkausten vuoksi monien liikuntapaikkojen rakentaminen tai peruskorjaus jää toteutumatta. Kyse on myös liikuntapaikkojen monipuolisuudesta, ajankäytöstä ja turvallisuudesta huolehtimisesta.

Lisäksi liikuntaan kohdistui liikuntapalveluiden arvonlisäveron merkittävä korottaminen 10 prosentista 14 prosenttiin vuonna 2025. Tämä nostaa liikuntaharrastusten hintaa sekä heikentää urheiluseurojen ja liikunta-alan yritysten tilannetta. Hallitus ei ole arvioinut liikuntaleikkausten ja veropolitiikan kokonaisvaikutuksia esimerkiksi lapsiin ja nuoriin, kun se myös samalla heikentää monien pienituloisten perheiden taloudellista tilannetta. Harrastuskustannukset ovat nousseet rajusti viime vuosina, ja tätä kehitystä hallituksen politiikka kiihdyttää.

Liikunnassa ja urheilussa ei eletä pelkän valtionavun varassa, vaan ruohonjuuritason työ sekä siihen liittyvä vapaaehtoisten panos on tärkeää. Valtionrahoitus on kuitenkin tärkeä moottori, jolla työ saadaan pidettyä käynnissä. Pienenevät resurssit uhkaavat vakavasti liikuntatoimijoiden tekemää, pitkäjänteistä työtä liikkuvan elämäntavan edistämiseksi. Liikunnan ja urheilun rahoituksen epävarmuus vaikeuttaa myös toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua.

Liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannukset ovat yhteiskunnalle vuosittain yli 4,7 miljardia euroa. Orpon hallitusohjelmassa tunnustetaan hyvin, että liikunta vahvistaa hyvinvointia ja parantaa toimintakykyä sekä auttaa oppimaan uutta. Hallitusohjelmassa luvataan edistää liikunnallista elämäntapaa kaikki hallinnonalat kattavalla erillisellä ohjelmalla. Hallituksen leikkaukset liikuntaan ovat pahasti ristiriidassa hallitusohjelmakirjausten kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 85/2025 vp

että eduskunta lisää 11 000 000 euroa momentille 29.90.50 liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistämiseen.

Helsingissä 3.10.2025

Timo Furuholm vas
Mai Kivelä vas
Pia Lohikoski vas
Anna Kontula vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Minja Koskela vas
Hanna Sarkkinen vas
Veronika Honkasalo vas
Johannes Yrttiaho vas